

СОВЕТ УЗБЕКИСТОНИ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети ва Министрлар Советининг органи

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН 17 сентябрь 1974 йил, сешанба № 217 (15.997). Баҳоси 2 тийин.

ЗАРБДОР МЕХНАТ ЙИЛИ

Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллиги тантанали нишонланганидан қувончи дақиқаларга бир ойдан сал кўпроқ вақт қолди. Шонли юбилейга муносиб меҳнат соғалари тайёрлаш учун умумхалқ кураши авж олиб кетди. Бу курашда ҳар кунги янги меҳнат зафарлари найд қилинмоқда. Ишчилар, колхозчилар, зиелар ҳўналиш ва маданий қўрилишнинг барча соҳаларида КПСС XXIV съезди қарорларини муваффақиятли бажариш учун курашиб, юксак ватанпарварлик намуналарини нўрсатмоқдалар, ишда янги-дан-янги зафарларга эришаётирлар.

Саноатимизнинг юбилей йилидаги иш натижалари партия ташкилотлари ҳўжалик фаолиятига раҳбарликни тобора яхшилаш, ишлаб чиқариш самардорлигини ошириш, социалистик мусобақа-форма ва методларини тақомиллаштириш учун каттият кўрсаткичларини ифодалади. Республика индустриyasi саноат маҳсулотини реализация қилиш саникиз ойллик планини муддатидан илгари олтиги билан бажарди. Планига кўшимча равишда 233 миллион сўмлик маҳсулот реализация қилинди. Маҳсулот ишлаб чиқариш ҳажми ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан саноат, қўрилиш ва транспорт ҳодимларининг, ирхоналар, сменалар, участкалар, бригадалар коллективларининг ажойиб меҳнат кўтаринкилиги жамулдам. Меҳнат муваффақиятларини кўпайиб боришида умумхалқ социалистик мусобаси зўр кўдрат билан юксалганлиги, кўплай заводалар ҳамда фабрикалар коллективлари муқобил планлар асосида ишлаб янги зафарларга эришаётганлиги алоҳида роль ўйнамоқда.

«Совет ишчиларининг юксак сивсий активлиги ва меҳнатдаги ғайрат-шижоати, — деб таъкидлади ўртоқ Л. И. Брежнев Новороссиенда пикирида бўлиб ўтган тантанали мажлисда, — ҳаётимизнинг характери куусиатидир. Бу, коммунистин характер ва коммунистин онг асосларининг асосидир. Бу бутун халқ Коммунистик партиянинг ички ва ташқи сивсийни яқдиллик билан қўллаб-қувватлаётганлиги, Коммунистин партия режаларини ўз режалари деб ҳисоблаётганлигининг бевосита натижасидир». Мусобақанинг бутунги характери унинг оммавийлиги, ҳар кунги янги-дан-янги коллективлари ишлаб қилиши билангина эмас, экономикамизни юксалтиришга кўпроқ ҳисса қўшаётганлиги, ишлаб чиқариш самардорлигини оширишда катта мадда нўрсатаётганлиги билан ҳам диққатга сазовер. Иккинчи ташаббусдорлик, новаторлик учун астойдил кураш, ватанпарварлик ҳаракатлари кундан-кунга кўпайиб борапти. Маҳсулот ишлаб чиқариш ҳажми ва меҳнат унумдорлигини ошириш беш йиллик топшириқларини муддатидан илгари бажариш учун бошланган ҳаракатлар, бир беш йилликда ички беш йиллик плани адо этишга даъват этувчи тўнчиладан ташаббуси республика ички коллективларида кенг кўлоқ эмақда, уларнинг иш-дошлари кўпайиб борапти.

Шу билан бирга, саноат ишлаб чиқаришида йўл қўйлаётган қанчилликларни ҳам таъкидлаб ўтиш керак. Ҳамуз айрим заводалар, фабрикалар, қўрилиш ташкилотлари фаолиятида маҳсулот реализация қилиш давлат планларини бажармаслиги, объектларни вақтида фойдаланишга топширмаслиги каби камчиликлар тақдорларни туртиди. Навоий химия комбинати, Наманган трансформатор, Андижон гидролиз заводалари, Фарғона пойфазал фабрикаси, Тошкент шахридаги 11 та коллектив ва бошқа баъзи ирхоналар планларини бажармадилар. Натижада йилининг ўтган ойлари мўбайнида давлатга 27 миллион сўмлик турли хил саноат маҳсулотлари нам етказиб берилди.

Партия ташкилотлари ҳар бир цех, участка, бригада ишини чуқур таҳлил қилиб, уларнинг бир меъёрга ишлашига, ишлаб чиқариш-техника нўрсаткичларини тобора яхшилаб боришига ҳалақит бераётган сабабларни аниқлашлари, ишни яхшилашга имкон берадиган зарур тадбирларни кўришлари керак. Ички резервларни сафарбар этиш, тожамкорлик режимида амал қилиш, фойдаланишга топширилмаган объектларда ишчи кучлари ва маблағларни тўплаш, меҳнат интизоми ва ишдаги ташкилотчиликини мустаҳкамлаш — ана шуларнинг ҳаммаси юбилей йили мажбуриятларини бажаришига эмас, шу билан бирга беш йиллик топшириқларининг олтиги билан бажарилишини таъминлайдиган беш йўналишлардир.

Сентябрь — деқончилликда серташвиш ва долзарб ой. Манжаниҳори, сабзавотлар, қовун-тарвуз, узум йиғиштириб олинмаган, чорвачилик учун мустаҳкам озуқа базаси вукумга елтирилмаган бугунги кунларда республикамиз далаларида пахта йиғим-терими ҳам қизғин бошлаб юборилди. Пахта теримида қатнашаётган ҳар бир деҳқон «оқ олтин» кирмонини бунёд этиш учун белни маҳкам боғлаган. Бу улкан маррани муваффақият билан эгаллаш учун фидорона меҳнат ва зўр ғайрат-шижоат намуналарини нўрсатиш талаб қилинади.

Партия ва совет ташкилотларининг, қишлоқ ҳўжалиги органларининг энг муҳим вазифаси — йиғим-терим мавсумини ушшоқлик билан қисқа вақтда тугаллаш, бир грамм ҳосилни ҳам нўбод қилмаслигиндан иборат. Дала ишларида коммунистлар мусобақанинг ташкилотчилари бўлишларига эришиш лозим. Мусобақанинг оммавийлиги ва унинг натижалари самарали бўлиши учун кураш энг муҳим ишдир. Пахтакорлар, механизаторларга ғамхўрлик нўрсатиш, уларни меҳнатдаги муваффақиятлари учун маънавий ва моддий жиҳатдан рағбатлантириб туриш, баранали меҳнат қилишларига имкон берадиган зарур шарт-шароитлар яратиб бериш зарур.

Пахта — Ўзбекистоннинг коммунистик мўл-кўлчилик дастурининг таъкидлаган катта бойлиғидир. Республика меҳнатқиллари ҳамма чоралар билан пахта етиштиришни кўпайтириш тадбирларини кўрмоқдалар, бу ватанпарварлик, интернационал бурчларини садоқат билан бажаришга ҳаракат қилмоқдалар. Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллиги шарафига бошланган зарбдор меҳнат ваҳтаси ҳар бир коллектив аъзоси куч-ғайратига, унинг имониятларига катта нури бўлади. Шунинг учун ҳам юбилейга қолган ҳар бир кун юқори меҳнат унумдорлиги, новаторлик, меҳнатда янги муваффақиятлар билан нишонланадиган бўлиш. Республикамизнинг ҳар бир меҳнатқили, у ҳоқ ирхонада ишлашчи, ҳоқ қўрилиш майдонида бўлишчи, ҳоқ далада меҳнат қилшчи, ҳоқ муассаса, ташкилотларда ишлашчи, баринир, ўз меҳнати билан юбилей йили меҳнат муваффақиятларини кўпайтиришга, бу йилги зарбдор меҳнат йилига айлантиришга ҳисса қўшиши зарур.

КУЗГИ ДОН ЭКИЛМОҚДА

Ўзбекистоннинг асосий ғаллазор даласи — лалмикор ерларда кузги дон экиш бошланди. Бу йил уруғ механизаторлар томонидан барвақт тайёрлаб қўйилган юшюк ва нами қочмаган ерга экилмоқда. Амалда синаб қўрилган районлаштирилган навлар экилмоқда. Республикада гарисел ва харорат кескин ўзгариб турадиган шaroитда бугунинг мўл ҳосил берадиган сурхоқ 368 нави экилади. Сурхоқ водийсида иккинчи янги «Мексика» навлари экилади. Илгари микарон сарвати учун кераклик учун бугунинг олтин бугўли навдан тайёрланади. Экинликда янги «судурум-3» нави ана шу бугўлининг шериги бў-

Қашқадарё области Янқабог райондаги «Шарқ юдузи» молхозин пахтакорлари юбилей йилида улкан маррани мўлжаллаб меҳнат қилдишмоқда. Улар ҳосилнинг ҳаммасини биринчи сортга топшириш учун курашмоқдалар. Суратда: бу йилги мавсумда 15 тонна «оқ олтин» териб беришга аҳд қилган Д. Бозорова. Н. Содинов фотоси. (ЎзТАГ).

СУРЪАТГА СУРЪАТ ҚўШАЙЛИК!

◆ ЮБИЛЕЙ ЙИЛИ «ОҚ ОЛТИН» ХИРМОНИ 500.000 ТОННАДАН ОШИБ КЕТДИ.
◆ АНДИЖОН, ҚАШҚАДАРЁ, СУРХОНДАРЕ, ФАРҒОНА, БУХОРО ОБЛАСТЛАРИНИНГ ПАХТАКОРЛАРИ ТЕРИМ СУРЪАТИНИ КҮН САЙИН ОШИРМОҚДАЛАР.

◆ СУРХОНДАРЕ ВА ҚАШҚАДАРЕ ОБЛАСТЛАРИНИНГ ДАЛА ГВАРДИЯЧИЛАРИ МАШИНА ТЕРИМИНИ АВЖ ОЛДИРИБ ЮБОРМОҚДАЛАР.
◆ ПАХТАКОР ВА МЕХАНИЗАТОР УРТОҚЛАРИ ХИРМОНГА БАРАКА ҚИРИТАЕТГАН МУСОБАҚА ПЕШҚАДАМЛАРИГА ТЕНГЛАШИНГ!

ИЛҒОРЛАР АҲДИ

ЧИРОҚЧИ. («Совет Ўзбекистон» мухбири). Қашқадарё областининг пахтакор қўжаликларидан йиллик пахта тайёрлаш планини бажарган бригадалар сонини кун сайин кўпайишмоқда. Чироқчи райондаги Фавайлла Хўжаев номидаги совхознинг Мурод Маҳдумов бошлиқ бригадаси деҳқонлари ҳар гектар ердан 25 центнердан чўл дурдонаси териб олиб, йиллик планини беш иш кунда ошириб бажарди. Хўжалиқнинг Жума Раҳимов бошлиқ бригада пахтакорлари 50 гектар майдонини ҳар гектаридан 23 центнердан пахта

КАРВОН МАНЗИЛ ЙўЛИДА

Амударёнинг қуйи оқимидаги зонада ҳам сўдрий куз сепини ёйди. Хоразм области пахта далаларида йиғим-терим оммавий равишда бошланди кетди. Бу йил Хонқа район пахтакорлари биринчи бўлиб теримга тушдилар. Ленин орденли Охунжобов номи колхозда ҳар бир теричининг кунлик иш унуми 60 килограммдан 100 килограммга кўтарилди. Шовот району хўжалиқлари ҳосилдан қанчалар кўриб, оширилган мажбурият олдилар. Аввал мўлжалланган 50 минг тонна урнига 55 минг тонна, яъни ҳар гектаридан 43 центнердан

Чори Аҳмедов Шўрчи райондаги «Ўзбекистон» совхозининг пешқадам механизатори. У юбилей йилида «зангори кема» билан 400 тонна пахта терим мажбуриятини олгани ҳолда ҳар кун 9-10 тоннадан дур термоқда. Суратда: Ч. Аҳмедов машина рулида. А. Турев фотоси.

БЕШ ЙИЛЛИК ПЛАН БАЖАРИЛДИ

АНДИЖОН. («Совет Ўзбекистон» мухбири). Ленин райондаги Меҳнат Қизил Байроқ орденли «Правда Востока» колхозин пахта ва бошқа маҳсулотлар тайёрлаш бўйича беш йиллик планини бажарди. Беш йиллик план дон сотиш бўйича уч йилда, сўт ва туҳум — 3 йилда, Ҳўйрагача беш йиллик пландагидан таққариб 320 тонна дон, 164 тонна сўт, 78 минг дона туҳум, 3 тонна пилла тайёрланди. Колхоз пахта тайёрлаш 9 беш йиллик планини 9 сентябр-

ВАТАН, ШУҲРАТИНГНИ ҚУЙЛАЙМАН!

Мамлакатимиз халқлари санъати фестивалига келган иккинчи коллективлар ва артистларнинг республикамизга олиб келган ҳадяларини санаб адо қилиш қийин. Санъат фестивали шонли воқеа — Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартияси ташкил этилганлигининг 50 йиллигига бағишланган. Кўп миллатли совет маданиятининг шу янги катта байрами «Дўстлик қўшиқлари» деб аталди. 15 сентябрда Тошкентда Санъат саройида тантана билан очилиш фестивали Ўзбекистоннинг шаҳар ва қишлоқлари бўйлаб оидмай бошланди. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари О. У. Салимов кириш нўтқи сўзлаб, байрамни очди. Ўзбекистон ССР Маданият ва ҳўрралиқ вазирлигининг таъбири сўзларини айтиб, яхши ниятларини изҳор қилди. Қардош халқлар адабети ва санъатининг декадалари, халқораво инво аниқлашлар, фестиваллар ва конкурслар Ўзбекистон ҳаётида унутмас воқеа бўлди, унинг қатнашчилари хо-

СССР халқлари санъати фестивалининг тантанали очилиши тирасида қолди. Композитор, СССР халқ артисти В. П. Соловьёв-Седой бундан роппа-ропа ун йил аввал ўтган Россия Федерацияси санъати наенаси тўғрисида гапирди. Шу келишимда республикамиз бўйлаб саёҳат қилдим, лекин у, орадан айтиб 10 йил ўтган бўлса, келганимнинг биринчи кунларидаёқ нақадар катта-катта ўзгаришларни кўрдим. Республиканинг эришган муваффақиятларидан қувонман ва Ўзбекистон халқини ажойиб байрам билан табриқлайман. СССР халқ артисти Ермек Серкебаев республика ва Ўзбекистон Компартияси ташкил этилганлигининг 50 йиллик муносабати билан Ўзбекистон меҳнатқилларини табриқлади. Озарбайжон ССР халқ артисти Лютфиер Имонов, Эстония ССРда хизмат кўрсатган артист Валдемар Куслеп қозоқ қўшиқчининг самийин табриқ сўзлари ва яхши ниятларига ўз табриқларини ўқидилар. СССР симфония оркестрининг, Литва филармониясининг «Вильнюс садолари» ансамблини, Тошкент корей «Калгим» ансамблини, Эстониянинг «Кейса Тоомас» ансамблини, Ленинграддаги Горький номида Катта академик драма театрининг артистларини олдишладилар. Радио тўнчиқлари Қирғизистон ССР халқ артисти Асен Жумабеков, Грузия ССР халқ артисти Нателла Тутуши, украин қўшиқчининг Юрий Демчук қўшиқларини, Тожикистон ССР халқ артисти Шонста Муллажонов ва бошқа кўп санъат усталарининг «қўшиқларини» миллион-миллион томошабинларга етказди. Ҳозир дала шийпонларида, қўрилиш майдонларида, завод цехларида, қўриқ ерлардаги совхозларнинг маданият уйларида, студентларнинг клубларида Ватан, партия, Ленинча халқлар дўстлиги тўғрисидаги қўшиқлар ва шеърлар янграмоқда. Ватанимиз халқини ажойиб санъат байрамининг қўшиқ-сочини аъсонлари республикамизнинг неча ўз минглаб меҳнатқилларини завқлантиради ва ялнатди. (ЎзТАГ).

ШОДИЁНА ҚАБУЛ

КПСС Марказий Комитети Сивсий бюроси аъзонлигига қабул қилинган Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов 16 сентябрда Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллигига бағишлаб ўтказилмаган СССР халқлари санъати фестивали иштирокчиларини қабул қилди. Ўртоқ Ш. Р. Рашидов республика халқ ҳўжалиқининг, маданий қўрилишнинг ривожини тўғрисида гапириб берди, Ўзбек халқининг ўтган ярим аср мўбайнида эришган катта-катта муваффақиятларини, юбилей йилида Ўзбекистон меҳнатқиллари олдида турган вазифалар билан уларни таъинтирди.

Фестиваль иштирокчилари коммунистик қўрилишда республиканинг эришган катта муваффақиятлари билан таъинтиш ишонийти билан таъинтиш ишонийти берилганлиги учун самийин миннатдорчилиги изҳор қилдилар. Қардош яттифоқдаш республикалар санъатини ривожлантириш ва бойитишда фестивалининг кўда катта аҳамиятига эга эканлиги таъкидланди. (ЎзТАГ).

ТАНЗАНИЯЛИК МЕҲМОНЛАР

Афро — Шероий партиясининг (Танзания) делегацияси Ўзбекистонда етти кун меҳмон бўлди. Делегацияга Партия Марказий Комитетининг аъзоси ва Миллий иқтисодий комитетининг аъзоси, Занзибар, ороли шимолдаги округ партия ташкилотининг раиси «Иум Салям» бозорчилик қилмоқда.

Меҳмонлар Тошкентда бўлган пайтларда В. И. Ленин Марказий музейининг филиалини бориб кўрдилар, республика пойтахтининг диққатга сазовер жойларини ва янги қўрилишларини кўздан кечирдилар. Делегация аъзолари Мирашбулга сафар қилиб, қўриқ ерларни ҳўжалик жиҳатидан таъинтириш ва ирригация қўрилиш таъинтирилари билан таъинтирилди. Улар Самарқандда ҳам бўлдилар. (ЎзТАГ).

5 МИЛЛИОН ТОННА ПАХТА УЧУН!

Республика областларида пахта тайёрлашнинг боришини тўғрисида шу йил 16 сентябрда бўлган МАЪЛУМОТ (Планига нисбатан процент ҳисобинда).
Биринчи сўт — областлар; иккинчи сўт — бир кунда тайёрланган пахта; учинчи сўт — мавсум бошдан бунён.

Андижон	2,30	23,97
Қашқадарё	2,20	22,49
Сурхондарё	1,90	20,92
Фарғона	1,88	15,36
Бухоро	1,62	12,69
Наманган	1,45	9,27
Хоразм	1,12	4,80
ҚАССР	0,70	3,83
Тошкент	0,54	2,73
Жиззах	0,30	2,22
Самарқанд	0,34	2,09
Сирдарё	0,41	1,34
Республика бўйича:	1,33	11,05

ДЕФОЛИАЦИЯ ҚАНДАЙ БОРМОҚДА?

Республика областларида дефолиациянинг боришини тўғрисида шу йил 16 сентябрда бўлган МАЪЛУМОТ
Биринчи сўт — областлар; иккинчи сўт — бир кунда дефолиация қилинган майдон (гектар) ҳисобинда; учинчи сўт — мавсум бошдан бунён (гектар) ҳисобинда; тўртинчи сўт — планининг бажарилиш проценти.

ТОШКЕНТ	11610	169452	150,0
ЖИЗЗАХ	9158	125271	108,9
Сирдарё	12507	105990	89,8
ҚАССР	7300	91409	83,1
Сурхондарё	3850	58515	58,5
Хоразм	6379	34639	50,9
Андижон	11458	58480	48,7
Наманган	8382	39973	37,4
Бухоро	9668	40690	37,0
Самарқанд	8668	44904	32,1
Қашқадарё	2554	17366	18,5
Фарғона	5459	11817	9,5
Республика бўйича:	96816	798506	60,5

ДОН — ДАВЛАТГА

Республика областларида дон тайёрлашнинг боришини тўғрисида шу йил 16 сентябрда бўлган МАЪЛУМОТ
Биринчи сўт — областлар; иккинчи сўт — мавсум бошдан бунён тайёрланган дон (тонна) ҳисобинда; учинчи сўт — тоштинда нисбатан процент ҳисобинда.

БУХОРО	19970	105,1
Самарқанд	45591	76,0
Қашқадарё	57599	72,0
Андижон	21072	68,0
Фарғона	15572	62,3
Сурхондарё	19640	49,1
Тошкент	33873	47,7
Жиззах	38702	40,7
Наманган	12648	36,1
Сирдарё	12861	30,6
ҚАССР	—	—
Хоразм	—	—
Республика бўйича:	277528	44,4

Маргилон ипак комбинати биринчи цехининг инструктори, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Қумри Содиков ҳорноҳда мураббийлик билан эътибор қозонган. Узи ҳунар-техника билим орини тамомлаб, мастер ёрдамчиси бўлиб ишлаган. 20 йил мобайнида 50 дан ортиқ йигит-қизга ўз касбининг сир-асрорларини ўргатди. Бугунги кунда инструктор сифатида яна кўплаб шогирдлар тайёрламоқда. Суратда: Қ. Содикова ёш ипакчилар М. Аслонова, И. Малудова, С. Раззоқовлар билан.

Г. Войко фотоси, (ЎзТАТ).

ЮБИЛЕЙ ОБЪЕКТИДА

Учинчи БЛОК МУДДАТИДА ИШГА ТУШАДИ

Сирдарё ГРЭСининг қурувчилари соғига 950 тонна буг буюрчи қозонни монтаж қилиб бўлишди. Бу ерда энергетиклар кунин 22 декабрда 300 миң иловатт-куватли 3 энергодом шуга туширишмоғи долзи. «Среднеперомонтаж» участкасининг коллективи турбина ва қўшмақас ускуналарини монтаж қилди. Теплоизоляция куриш бадан банд бригадалар ҳар кун норман 10-15 процент ошириб бажаряпти. Вўин 125 метрга борадан йикини мўри тикланди. У станциянинг учинчи ва тўртинчи энергодомларига хизмат қилади. Электр машина ускуналар, трансформатор узели ва подстанциялар монтаж ва янги олдириш-боририлади. Янги агрегат токи шу жойда ўрта Осиёнинг туташ энергосистемасига ўтади. Станция қурувчилари юбилей йили бошланганда бери 7,6 миллион сумданган эиба иш бажардилар. Улар бошданга сўзат бақон барвақт ишга тушурмаю ва ГРЭСининг йили куватини 900 миллион иловаттга етказмаю, деб биммаларига олган социалистик мажбуриятларининг амалга оширилишини таъминлайди.

(ЎзТАТ мухбири), Ширин. Сирдарё обласи.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми темир йўл транспортини овозлаштириш ишида, шунингдек, Республика аҳолисига машичи хизмат кўрсатишда кўп йил, самарали ишлаганини ҳамда турли кунга элик йил тулганлиги муносабати билан Ўзбекистон ССР аҳолига машичи хизмат кўрсатиш министрининг ўринбосари Бори Тулағанхўжаевни Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиги билан мукофотлади.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми давлат банкини системасида кўп йил, самарали ишлаганини ҳамда турли кунга элик йил тулганлиги муносабати билан давлат банки Ўзбекистон Республикаси контраси пўл муомаласи божармасининг бошлиғи Исиф Ўльевич Левинни Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиги билан мукофотлади.

Дўстликнинг улкан универсиадаси

Тошкентда «Иттифокдош» республикалик университетлари дўстлиги ҳафталиги фестивали бошланди. Ўзбекистон ССР билан Ўзбекистон Компартиясининг бўлажак юбилейи шарафига В. И. Ленин номидаги Меҳнат Давлат Байроқ ордени Тошкент Давлат университети ташкил қилган таъаналарда катнашқоч учун Москва, Ленинград, Киев, Минск, Боква, Душанба шаҳарларидан ва мамлакатнинг бошқа шаҳарларидан меҳмонлар келишди. Университетларнинг биринчи учрашуви жойи қилиб Ўзбекистон пойтахти ташкил қилинган тасодифий экас. Революцияга қадар мусулман мадрасаси таълимнинг энг юқори формаси бўлган республика территориясида эндиликда қирқдан кўпроқ олий укув юрти, шу жумладан, Тошкент ва Самарқандда икки давлат университети ишлаб турибди. Зиндана вақтида зарар қўрган ва қордош республикаларнинг ёрдами билан янгидан қад кўтариб, аввалгидан ҳам сохибоқолмоққ бўлиб қолган Тошкентнинг ўзи ҳам халклар дўстлигининг қудратли кучини бамисоли гавдалантириб турибди. Фестиваль катнашчилари тошкентликларнинг меҳмондўстлигини ва очик кўнгиллигини фестивал очилишидан анча илгари — эрталаб шакр билан таънишган қордошқ сездилар.

Меҳмонлар ва таълим меҳмонлари кечкурун соат оғдида Алишер Навоий номидаги Ўзбек Давлат академик театрига тўпландилар. Тошкент Давлат университети ректори академик Т. А. Саримсоқов иттифокдош республикалик университетлари дўстлиги ҳафталигини очди. У фестивал иштирокчиларини фестивал иш бошлаганиги билан самимий қутлаб, қордош миллий маданиятларни ўзаро бойитиш учун ане шунамай ижодий алоқаларнинг катта аҳамиятига эга эканлигини таъкидлаб ўтди.

Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг биринчи секретари Э. Гафуржонов тўпланганларга республиканинг кўп қиррали ҳафтада студентларнинг иштироки тўғрисида, олий укув юртиларининг комсомоллари коммунистик партия режаларини, ВЛКСМ XVII съезди қарорларини қандай бажарганлигини ҳақда гапириб берди. М. В. Ломоносов номи Москва Давлат университети делегациясининг раҳбари Ю. М. Осипов, тўққизлар ажойиб иши

БИНОКОРЛАР ТАШАБУСИ

Бухоро шаҳар партия комитети 163-қурилиш трести партия ташкилотининг курилиш сифатини яхшилаш меҳнат унвдорлигини юксалтириш юзасидан ишлаб чиқар тадбирларини маълумлади. Феликс трест бинокорлари республиканинг шонли юбилейи шарафига социалистик муносабати қизитиб, беш йилликнинг тўрт йили учун белгилаган плани муддатдан беш ой илгари бажарди. Улар 107 миллион 862 миң сумлик курилиш-монтаж ишларини удаладилар. Жумладан, 205 миң квадрат-метр ўй-жой, 4214 ўринли мактаб, 2290 ўринли болалар муассасалари ва бошқа йирик иш-шоотлар ишга туширилди. Трест партия комитетининг секретари С. Нодиржоновнинг берган ахборотида ана шу рақамлар келтирилди. Шунингдек, ташаббускор бинокорлар йил охирида қилган қўшмача 10 миллион сумлик курилиш-монтаж ишларини бажариш мажбуриятини олдилар. Шаҳар партия комитетининг бюроси бу қимматли ташаббуси барча санот қорхоналарида кенг етди, барча коммунист ва партиясиз ишчиларнинг меҳнат активлигини янада ошириш тадбирларини белгилади.

(ЎзТАТ).

ПЛАНЕТАМИЗДА Дўстлик МЕХРИ

МУЗОКАРАЛАР БОШЛАНДИ

БОНН, 16 сентябрь. (ТАСС). Бонн ёнидаги Гимнхда КПСС Марказий Комитети Сийёсий бюроси аъзоси, СССР Ташқи ишлар министри А. А. Громино билан ГФР вице-канцляри, ташқи ишлар министри Г. Д. Геншер ўртасида музокара-лар бошланди. Музокарада СССРнинг ГФР-даги элчиси Ф. М. Фалин, ГФРнинг СССРдаги элчиси У. Зам ва бошқа расмий кишилар қатнашмоқдалар. Г. Д. Геншер А. А. Громино шарафига азефат берди.

БОНН, 16 сентябрь. (ТАСС). Бонн яқинидаги Гимнхда КПСС Марказий Комитети Сийёсий бюроси аъзоси, СССР Ташқи ишлар министри А. А. Громино билан ГФР вице-канцляри, ташқи ишлар министри Г. Д. Геншер ўртасида музокара-лар лдам эйтирилди. Совет — ГФРнинг Германия муносабатларига доир масалалар ва баъзи муҳим ҳақиқатлар муоамалар дўстона вазиятда му-ҳокима қилинди.

А. А. Громино Г. Д. Геншер шарафига азефат берди. Зие-фатда Совет ва ГФРнинг Германиянинг расмий кишилари ҳам катнашдилар.

ЯНГИ ҚАДАМ

ДЕХЛИ. (ТАСС). Хиндистон матбуоти ташқи ишлар министри Сваран Сингхнинг Москвада Совет раҳбарлари билан олиб борган музокаралари натижаларини Хиндистон — Совет ҳамкорлигини янада кучайтириш йўлидаги янги қадам деб баҳолади. «Патриот» газетаси куйидагиларни ёзди: «Сваран Сингхнинг Москвага қилган ви-зити, унинг КПСС Марказий Комитети Бош секретари Д. Н. Бржезнев билан суҳбатлари ва Совет Иттифокининг бошқа раҳбарлари билан олиб борган музокаралари Хиндистон — Совет дўстлиги алоқаларига тобора му-стаҳкамлашга олиб келди, ҳам-корликни яна бир марта ис-бот қилди.

МИНИСТРНИНГ ХАБАРИ

ДЕХЛИ. (ТАСС). Хиндистон нефть-химия санаети министри Д. К. Баруа қўйилганда маълум қилди. Хиндистонда янги нефть-қозонлиқ кендирит-топиш бўлиб чиқарилиши бўлган Хиндистон — Совет геология-нинг кўнра шуниси мамла-катнинг шонли районида, ха-тусан Қашмир воёисидида ку-да кўп нефть ва газ запаслари борлигини аниқлади. Бу жой-лардаги қонларни мамлакатда-ги энг йирик қонлар деб ҳисоб-лаш мумкин.

ПОРТУГАЛИЯ ҲУКУМАТИНИНГ АХБОРОТИ

ЛИССАБОН. (ТАСС). Бу ерда Португалия муваққат Ҳукуматининг Мозамбикда ах-вол тўғрисидаги ахбороти эълон қилинди. Ахборотда айтилиши-ча, Лоренсу-Маринида айрим тўқнашулар эҳтимоли борли-гига қарамай, бу шаҳардаги ахвол нормаллашиб бормоқда.

ЮПИТЕР ПЛАНЕТАСИ Тўғрисида Янги МАЪЛУМОТЛАР

ВАШИНГТОН. (ТАСС). Аэронавтика ва космик фюзон тадқиқ-отвиш миаллий бошқармаси «Шо-вер-10» автомат космос станция-сининг Юпитер планетаси сари учин натижалари тўғрисидаги доклады эълон қилди.

Дондада айтилишича, янги маълумотларнинг кўпчилиги қис-ми Юпитер табиғини тўшуни-руви ҳақидаги кўпгина масалалар-ни янги аниқлади. Аниқ маълум-мутахассислар олган маълум-отларни тадқиқ этиб, улар Юпи-тер ўз ўзи тевариғида пилануви ва ҳеч бир қаттиқ юзга эга бў-лмаган суёқ воядор қўйилганда-и борлигини, деган наларнинг му-стаҳкамлигини, Нари борганда-и дейлади доклады, планетанинг оғина қаттиқ яросинида бор ва у планетанинг куюк булутли ат-мосферасида бир неча миңг кило-метр ичкарида ётади. Олимлар Юпитер қўш системасидаги яна-ни планета моддасининг ундай-иқни қилмадан оқилгани тутади-деб фараз қилдилар.

СОВЕТ КИШИСИ ЧЕТ ЭЛДА

Гавана аэропортидан кўтарили-ган совет «ИЛ-62» ҳаво лайнери Атлантика океанининг салқин на-фасига тушиб, пага-пага булутлар ичига шунингди. Муҳам-маджон илюминаторга яқинроқ суришиб, паства, бўшлиққа кўз-тиқди. Самолёт қанотлари ости-дан учиб ўтаётган булутлар ор-сидан мовий денгиз қуршаб ол-ган қизил орол кўзга ташланди. Куба «Хайр энди, Озодлик оро-ли» — кўнглидан ўтказди Муҳам-маджон...

Куба Революцион ҳукуматининг илтимосига биноан Озодлик оро-лига ишга борган мутахассислар орасида Муҳаммаджон ҳам бор эди. У рафиқаси Римма, қизлари Нодира ва Умидалар билан Гаванадаги «Сьерра Маэстра» ме-хмонхонасига жойлашди. Меҳмон-хона хизматчиларининг муомал-ларини кўриб у ўзини чинкам дўстлар орасида ҳис этди. Куба билан асосий танишува ҳам шу меҳмонхонадан бошланди. «Сьер-ра Маэстра»нинг кекса хизматчи-си Роберто Гонсалес узоқ Совет-лар дийридан келган меҳмонлар-га чинкам меҳоронлик қилди. Ҳа-ватининг ақил-қучуғини татиган, диктатор Батиста зулминин қўрган Роберто Совет Иттифқи ҳақида, Ўзбекистон ҳақида кўп суришти-ра, ўз мамлекати, революцион ўзгаришлар тўғрисида фахр бил-ан сузлаб берарди.

— Революция бизга тенглик берди, — деди Роберто суҳбат-ларининг бирда, — фарзандлари-миз бепул ўқишга, даволаниши-миз давлат ҳисобига. Ана шу ҳу-қуқларга эришувида Совет Иттифқи ва бошқа социалистик мамлакатлар катта ёрдам берди. Шу маълумотга сузларини Муҳам-маджон куба деҳқонлари, ишчи-ларидан кўп марталаб эшитди.

Тошкентдаги СССР Қишлоқ кў-жалик министрига қарашли ўсимликларни ҳимоя қилиш ил-мий-тадқиқот институтининг ил-мий илҳомиди, биология фан-лари кандидати Муҳаммаджон Имминос ишчи Куба Фанлар ака-демияси шаҳар қамши илмий-тадқиқот институтининг «Миколо-гия» лабораториясида бошланди. Дастлаб анча қинмади. Чунки ис-пан тилини билмас, кубалик мута-хассислар билан таржимонлар ор-қали сузлашарди. Кейин, тез ора-да испан тилини ҳам ўрганиб ол-ди, Ишлар юришиб кетди. Шаҳар қамши касаллиқларига қарши жиддий кураш бошланди.

Маълумки шаҳар қамши Куба халқининг асосий бойлиғи ҳисоб-ланади. Революциядан кейинги йилларда бу қимматбахо экиннинг ҳосилдорлигини ошириш йўлида қатор тадбирлар қўрилди ва кат-та ютуқларга эришилди. Лекин

СОВЕТ КИШИСИ ЧЕТ ЭЛДА

шаҳар қамшидан янада юқори ҳосил олишга тўқнашлик қилаёт-ган табиий голлар жуа кўп. Жум-ладан, шаҳар қамши экинган майдонларда ҳал қил зарарку-сандлар, касалликлар кенг тар-қалган бўлиб, улар экинлаётган деярли барча навларни зарарлай-ди ва ҳосилдорлигини сезиларли даражада қамайтиради.

Кубалик мутахассислар билан биргаликда Муҳаммаджон Ими-носнинг лаборатория ва дала ша-роитида олиб борган илмий иш-лари натижасида шаҳар қамшида 60 га яқин зарарли ва сарпо-фит замбуруғлари борлиги аниқ-ланди. Айниқса гель минтоспо-риоз, фузариоз, илдиш ва по-чи-риш касаллигини қўзғатувчи зар-рарли замбуруғларнинг республи-ка шаҳар қамши майдонлари-нинг деярли ҳаммасида тарқал-гани маълум бўлди. Ҳисоб-китоб-лар шунини кўрсатдики, гелиминт-оспориоз ўсимликлардаги қанд-миқдорини 4 процентга қамай-тираркан. Бундан ташқари Кубада ҳароратнинг юқорилиғи ва ҳаво намлигининг баландлиғи, чидамли навларнинг йўқлиғи, шаҳар қам-шининг бир далада бир неча йил-лаб ўстирилиши каби объектив сабаблар зараркуанда ва касал-ликларнинг кўпайишига, уларнинг оғирлавишига имкон бермоқда. Натижасида шаҳар қамши экинчи-и ҳужаймаларга катта зарар ет-моқда. Ана шу зарарнинг олдини олиш учун М. Имминос раҳбарли-гида кубалик ёш мутахассислар кенг миқёсда илмий иш олиб бо-ришди.

— Ишларингиздан жуада хурс-андимиз, — деди совет мутахас-сисини қабул қилган Куба Фанлар академиясининг президенти Ньо-нес Хименос, —ҳали қилганидан ил-ларимиз кўп, бошланган ишлар-нинг қолганини шогирдларингиз давом эттирар. Амалий масла-ҳатларингизни албатта ёзинг...

Муҳаммаджон суҳбатдошга ўз-бек дўстиси кийдирганини эслаб жиймайди. Кубада қолган ёш дўстлари бир-бир кўз ўнгидан ўтди. Мануэл Андерес, Эдой Со-лис, Олидин Мартин, Франсиско Альфонсо, Роберто Фернандес, Луис Пеня сингари хушхалқ йу-чилиларни унутиб бўлармиди. Уч-йилга яқин давр ичиде лаборато-рида бирга ишлашди. Қанчадан-қанча шаҳар қамши майдонла-рини бирга кезишди. Ақа-укадай бўлиб кетишди. Бир-бирига ўста-тоз, бири-бирига шогирда бўлиб, фан йўлида заҳмат чекишди.

Муҳаммаджонга уч яқин йил жуада тез ўтиб кетгандай туюлди.

СОВЕТ КИШИСИ ЧЕТ ЭЛДА

Ишнинг кўпчилигидан вақтингиз ўт-ганини сезмас, бунинг устига ҳа-миша дўстлар қурушода эди. У Озодлик оролида кўплаб дўст ортирди. Дўстлар меҳридан бах-раманд бўлди. Давоке, Ўзбеки-стондан минглаб километр узоқда бўлган Бу дийрда Муҳаммаджон ёлғиз эмасди. Еш Куба республи-касининг қишлоқ ҳужаймани ри-вожлантиришда кўплаб совет му-тахассислари катнашмоқда. Уси-мликлар физиологияси бўйича Ф. Раҳимов, антомолог В. Дербин, ирригатор ва мелиоратор Ф. Ра-ҳимов, энергетик ишоотлар бўйича пойтахчи В. Патрин синга-ри ўзбекистонлик мутахассислар жонбозлик кўрсатиб меҳнат қи-лишди. Улар ҳалқ ҳужайманинг ҳар хил соҳаларида ишлаш билан бир қаторда маҳаллий аҳолидан мутахассис кадрлар тайёрлашга алоҳида эътибор бердилар. Улар-нинг ҳар бири Кубада ишлаган вақт мобайнида ўнлаб шогирд тайёрлашди...

Хўрматли йўловчилар, — сўзлардас кизнинг жарангдор овози Муҳаммаджоннинг хаёлини кесиб ўтди. Яна 20 минут-дан сўнг Работ аэропортига қўна-миз. Қамарларинингизни боғлашни ва чекмасликларингизни сўрай-миз...

Муҳаммаджонлар тушган пўлат қуш Работда бироз нафасини ростлаб, Москвага қараб йўл ол-ди... Мана неҳоят Муҳаммаджон Тошкентда. У қадарон институти бағрига қайтиб, янги вазираси-ни бажаришга киришди. Кубалик дўстлардан келётган хатларнинг кети узулмайди. «Тадқиқотлар сиз тузиб кетган планга мувофиқ олиб боришмоқда, — деб эзибди лаборатория мудири Олидин Мартин ўз хатларининг бирда, — дастлабки натижалар чакки эмас... Бирок иш жараёнида баъзибир муаммоларга дуч келляпти. Уларни сезингиз ёрдамингизга ҳал қилиш мумкин. Шунинг учун ҳар гарчи қимматли вақтингизни олсанда, саволларингизга жавоб эзиб юборишингизни-илтимос қи-лаюмиз... Сизга ва оилаңизга энг яхши истаклар билан, кубалик дўстларингиз ва шогирдларингиз номидан: Олидин ва Соса».

Муҳаммаджон кубалик дўстла-рига ёзган жавоб хатларида йўл-йўриқлар кўрсатиб, қимматли маслаҳатлар бериб турибди. Озодлик оролининг равнаки йў-лида хизмат қилаётган кубалик шогирдларидан ёрдамини аямайт-ди. Дўстлик масофа билмас, дей-ди халқимиз. Куба ва Ўзбекистон олимлари ўртасидаги дўстона ало-қалар бунини яққол кўрсатиб турибди.

Ф. ШОҲИСМОИЛОВ.

АҲОЛИ МАЪҚУЛЛАМОҚДА

АДДИС-АБЕБА. (ТАСС). Мамлакат аҳолисининг кенг та-бақалари император Хайле Сел-ассие I ни тахтдан тушириш тўғрисидаги декрет ва Эфиоп-ия қуролли кучлари координа-циялаш комитетининг янги ҳамда ташқи сибас програм-

масини маъқулламоқдалар. Пойтахт радиосининг хабар бе-ришлари қараганда, Эфиопия-нинг ҳамма қисмидан комитет номинга телеграммалар олинмоқ-да. Бу телеграммаларни йўл-лаган кишилар комитетнинг қарорларини қўлаб-қувватлай-

дилар. Илгарини ҳуқмдорлар-нинг айби билан неча ўн миң-лаб деҳқонлар очликдан ҳалок бўлган Волло вилоятининг аҳо-лиси, шунингдек Хавар шаҳри, Аруси вилояти ва бошқа жой-ларнинг аҳолиси шундай мак-тубларни юборди.

ТЕЛЕТАЙП ЛЕНТАСИДАН

● ВАРШАВА. Польша Бирлашган ишчи пар-тияси Марказий Иттифотининг биринчи секретари Э. Геренинг таълифига биноан Франция республикасининг президенти В. Жискар д'Эстак 1973 йилда Польша Халқ Республикасига сафар қилмагани тўғрисида бу ерда ахборот эълон қи-ланди.

● ЛОНДОН. 1973 йилда Англия шахталаридаги бахтсизлик ҳодисалари 1972 йилдагига нисбатан 8,5 процент кўпайди. Бу ерда эълон қилинган расмий маълумотларга кўра, бултурги йилнинг узайди 80 тонна халон бўлган ва 553 киши иккади майиб бўлган.

● НЬЮ-ЙОРК. Американинг тахминан Самар-қанд кенглигида жойлашган Колорадо штатида йилнинг шу вақти учун галати бир ҳодиса рўй берди. Кечаси даладаги ва болғарга қор ту-шди. Қор қатлами баъзи жойларда 15 сантиметрга етди. Синоптикларнинг маълумотларига кўра шу жойларда яна қор ёғиши кутилмоқда.

● ҚОҲИРА. Исмоилиянинг урушдан авваги аҳолисининг 65 проценти—310 миң киши юно-яни шаҳрига қайтиб келди. Исмоилиянинг губер-натори Ахмед Имом ал-Калави шуларни маълум қилди. Октябрнинг охиригача яна 100 миң киши қайтиб келиши кутилди.

● КАТМАНДУ. Эверест (Номолунгма) чўққисига чимқоқчи бўлган альпинистлар Франция группасининг раҳбари Жерар Деуауссу билан йўл бошловчи беш киши қор кўчкиси остида ҳалок бўлдилар.

Непал ташқи ишлар министрлиги шу гапларни маълум қилди. Қор кўчкиси экспедициянинг ба-ланд тоғликдаги киши лагерини вайрон қил-ганда альпинист тренера ва Шамони шаҳри ҳо-кимининг ўринбосари 33 йашар Жерар Деуауссу ҳалок бўлди. Чўққига чиқишда катнашганлар-нинг болғарлари — йўл бошловчилардан 8 киши, альпинистлардан уч киши, доктор ва киноопера-тор Непал пойтахтига қайтиб бормоқдалар. Де-уауссининг ҳалоти билан жаҳоннинг энг баланд чўққисига чимқоқчи бўлиб ҳалок бўлганлар 33 кишига етди. Асримиизнинг 20 йилларидан бош-лаб альпинистликни бўлиб ҳалок бўлишига эришиб келдилик. (ТАСС).

● ВАШИНГТОН. АҚШ президенти Ж. Форд Гавина-Бисау республикасини давлат кенгашининг раиси Л. Набралга мактуб йўллаб, Қўшма Штат-лар ушбу давлатни танганигини маълум қил-ди. АҚШ давлат департаментининг вакили ма-тбуот конференциясида гапириб, мактубда дипло-мат муносабатлар ўрнатиш тўғрисида тақлиф борлигини маълум қилди.

● ВАШИНГТОН. АҚШ президенти Ж. Форд Гавина-Бисау республикасини давлат кенгашининг раиси Л. Набралга мактуб йўллаб, Қўшма Штат-лар ушбу давлатни танганигини маълум қил-ди. АҚШ давлат департаментининг вакили ма-тбуот конференциясида гапириб, мактубда дипло-мат муносабатлар ўрнатиш тўғрисида тақлиф борлигини маълум қилди.

● ВАШИНГТОН. АҚШ президенти Ж. Форд Гавина-Бисау республикасини давлат кенгашининг раиси Л. Набралга мактуб йўллаб, Қўшма Штат-лар ушбу давлатни танганигини маълум қил-ди. АҚШ давлат департаментининг вакили ма-тбуот конференциясида гапириб, мактубда дипло-мат муносабатлар ўрнатиш тўғрисида тақлиф борлигини маълум қилди.

БУГУН ТОШКЕНТДА МОРФОЛОГЛАРНИНГ БУТУНИТИФОҚ VIII СЪЕЗДИ ОЧИЛАДИ

ЮКСАК МАРРАЛАРНИ КЎЗЛАБ

Ўтган эдик йил мобайнида Ўз-бекистонда фан ва техника соҳа-сида эришилган муваффақиятлар улкан ва салмоқлидир. Республиканинг шон-шухрати-ни кўрсатувчи бўлганлар бири ҳар йил Тошкент, Самарқанд ва бошқа шаҳарларда ўтказиладиган Иттифок миёнадаги конферен-циялар, симпозиумлар, декада-лар ва фестиваллардир. Бу йил 17-21 сентябрда Тош-кентда бошқа ишчилар билан бир қаторда совет морфологлари-нинг Бутуниттифоқ VIII съезди ўтказилди. Съездда ҳамма рес-публикалардан келадиган табиий-илимлар ва ёш морфологлар-дан ташқари чет эллардан ҳам меҳмонлар кутилмоқда.

Республиканинг энг кекса медицина олий укув юрти бў-лими Тошкент медицина институ-ти морфология фанини ривожла-тиришда етатириш роль ўйнамоқ-да. Унда бешта морфология кафедр-аи ўз соҳалари бўйича кенг кў-ламдаги илмий-тадқиқот ишлар-ини олиб бормоқда. Норчал ана-томика кафедрасининг коллективи Ўзбекистон ССРда хизмат кўра-тувчи фан арбоби, профессор Р. Худойбердиев раҳбарлигида кўп йиллардан бери томюрлар систе-масининг морфологияси, асаб системасининг соғлом ва касал ҳолатдаги морфологияси устида кўп йил илмий-тадқиқот иш-лари олиб бормоқда.

Илмий-тадқиқот ишлари институтининг гистология кафедр-аси коллективи томонидан му-тивфақиятли ўтказилмоқда. Бу кафедра сунги, ўн йил ичиде жуада катта илмий ишлари ба-жарилган базага айланди. Ка-федрани профессор 1966 йилдан бун морфология бўйича ил-мий изланиш ишлари билан банд. Ўзбекистон ССР Фанлар акаде-миясининг мухбир аъзоси, про-фессор Ж. Хамидов раҳбарлиги-даги коллектив қон ишлаб чиқару-вчи органларнинг юзашини ва турларга бўлинишини изчи-л ўрганоқда.

Ўрта Осиё медицина педиатри-и институтининг нормал анатоми-ка кафедраси меъда ярасининг уч-ун операция усули билан олиб ташлашнинг чқак томирига таъ-сир кўрсатиши ҳамда қоню (из-гач) венасининг тузилишида ёш-га қараб бўладиган ўзгаришлар устида катта ишлар олиб борил-ди. Институтининг гистология ка-федраси олиб бораётган илмий из-лаш ҳам катта аҳамиятга эга. Ўзбекистон ССРда хизмат кў-рсатган врач, профессор С. Доли-мов ўз шогирдлари билан кўп йиллардан бун меъданинг бир қисмининг олиб ташлашнинг бош-ча усулларига таъсирини ўрганоқда.

Биология ва умумий оранта на-федраси икки ўтук муҳим маса-лаи илмий асосла ҳал этиш ус-тида самарали ишларни давом эттирляпти. «Умуртқилларнинг она қориндаги ва туғилгандан сунги тарқалишининг турли даврларда қон ишлаб чиқариш

да профессор М. Холқузиёв раҳ-барлигида симпатик асаб систе-масининг морфология хусусият-лари, органларнинг қон билан таъминланиши масалалари кенг еришилди. Медицина фанлари до-ктори Н. Ибодов ва бошқа илмий хизматлар ҳам қилиш аъёлари ва юрак-томир системаси физи-ологияси ҳамда патологияси оид масалалар билан шуғулланимо-қдалар. Эларининг Бутуниттифоқ VIII съездин катта кутулур билан қўшиб олаётган морфологларимиз юксак марраларни қўзғатган ҳол-да астойдил ишламоқда. К. ЗУБОРОВ. Ўзбекистон ССР Фанлар ака-демиясининг академиги, рес-публика ташқилий комитети раисининг ўринбосари, Х. ЗОХИДОВ, А. ОҚИЛОВ, профессорлар, ташқилий но-митет аъзолари.

Ўзбекистон ССР
ва Ўзбекистон
Компартияси
50 йил

ЮБИЛЕЙ ЙИЛИ МАЖБУРИЯТЛАРИНИ ШАРАФ БИЛАН БАЖАРАЙЛИК!

«ОҚ ОЛТИН» МАВЖЛАРИ

РЕПОРТАЖ

Навқирон Жиззах областада пахта йигим-терими қизгин бошланди. Жиззах райони меҳнатчилари терими биринчи бўлиб бошлаб бердилар. Жиззах райони меҳнат байроғини аниқсиз Баланд кўтарганлар. Улар район бўйича ҳосилдорлиқни ўтган йилгидан 8 центнер, яъни хирмони эса 14 минг тонна ошириб, она-Ватанга жами 70 минг тонна оқ олтин ариуғон қилишга аҳд қилганлар. Бу 17,2 минг гектар майдоннинг ҳар гектаридан 40 центнердан ошириб ҳосил кўтариш демакдир.

Районда пахта йигим-терими умумхалқ ҳаракатига айланган. Далаларда, кишлоқларда, кўчаларда йигим-терим ташвиши, Ленин орденли машъал «Москва» колхози далаларида аниқсиз терим авжиде. Республиканинг олтин юбилейи йилида она-Ватанга 16 минг тоннадан зиёд оқ олтин етказиб беришга бел боғлашга эътибор қилинган. «Тошкент-1» навларининг сара уруғлиги пешма-пеш териб олиниб Ватан оғирларига жўнатилаётганда, колхоз меҳнатчилари давлатга кунига 80-100 тонна ана шундай қимматбаҳо хом ашё етказиб беришга муваффақ бўлмоқдалар.

Райондаги Ленин номи колхоз пахтакорлари 30 центнерлик ҳаракатининг ташаббускори сифатида майдонда чиққанлар. Теримнинг аниқ қизгин кунларида шу хўжаликда бўлди. Юсубқанов буржаста яраша астойдил меҳнат қилинганлиги кузда сеп ёлган кенг пахтазорларнинг шода-шода кўсақ ва лўппи чанокларга бой бўлганлигидан ҳам кўриниб турибди. Бугун юзлаб гектар майдондаги уруғлик пахта териб олиш учун кўплаб кўпмиқликограммчи теримчилар бел боғлашган. Мана, Имомкул Зулпенов бошлиқ бригада далаларидаги мўл ҳосилни кўриб кўз қувонади. Узаро мусобақадор чевар теримчилар Қорасоч Тейлоқов, Бузилло Ярақабовларнинг кўли-қўлига тегмайди. Теримчи қизларнинг жўшқин яллеси авжга чиққан:

Пахталар чапан-чапан,
Кўнаб-кўнаб териман,
Илк ҳосил қаровон бу
Қабул эт, она-Ватан!

Юбилей йили ҳосилнинг граммлари йиғилиб, оппоқ этаклар гўлмоқда. Қилголлардан хирмон уйилмоқда. Тонналардан оқ олтин тоғлари бунёд этилмоқда. Икки дугона тарази томон йўл олади. Пахта тўла этаклар таразига қўйлади.

— Тўшгача 65 килограмм бўлибди, — дейди бригада бошлиғи ҳисоб-китоб қилиб. — Хирмонингизга барака, қизларим.

— Урингизга барака, — дейди мусобақадор чевар теримчилар бараварига. — Кечгача 100 килограммдан оширамыз.

Дарвоқе, юбилей йилида колхоз оғирига 10 минг тоннадан оқ олтин териб тўкишга аҳд қилган чевар теримчилар кунига 100-120 килограммдан пахта териб бермоқдалар.

Жиззах районидagi пешмадам уч хўжалик — «Москва», Ленин номи ва Ҳамид Олимжон номи колхозларнинг меҳнатчилари деҳқонлари асосий майдонларда элита навли уруғлик пахта етиштириш билан шуғулланишди. Шунинг учун ҳам бутун областа етиштирилган 12 минг тонналик уруғлик пахтаининг 10 минг тоннасини Жиззах райони беради. Район деҳқонлари 12 минг гектар майдонда уруғлик пахтадан мўл ҳосил етиштирилди. Сентабрнинг дастлабки кунлариданоқ бу майдонларда пахта йигим-терими юксак суръат билан бошлаб юборилди. Маълумки, уруғлик пахта асосан дастлабки очилган чанокдан олинади. Шу сабабли жижазиллар сентабр ойининг ичида уруғлик пахта тайёрлаш вазирасини шараф билан адо этишга аҳд қилишган.

Районда яъни 70 минг тонна пахтаининг 50 минг тоннаси «зангори кема»лар зиммасига юқлатилган. Шу кунларда район пахтакорлари устида кишлоқ хўжалик авиаторлари равои сузиб, гўзани сифатли дефолиация қилмоқда. Эрта-киндан дефолиация ҳам тугалланади. Дала гвардиячилари «зангори кема»ларни шайлаб, белни маҳкам боғлаб турибдилар. Бу йил районда 300 дан ортиқ терим машинаси ишлайди.

Жиззах пахта тозалаш саноати ишчи-хизматчилари ҳам терим мавсумига пухта ҳозирлик қилишди. Районда учта пахта пункти юбилей йили ҳосилни пешма-пеш қабул қилиб олмақда. Янгидан олтин асфальт майдон, 87 транспортёр, тўрт тарази, уч лаборатория жиҳозланди.

Навқирон Жиззах области пахтакорлари гўза дефолиациясини муваффақиятли ўтказиш билан бир қаторда уруғлик пахта териб олишга аниқ қизгин киришганлар.

— Уруғлик пахта теримчи билан териб олиш биринчи вазираси, — дейди области кишлоқ хўжалиги бошқармасининг бошлиғи ўртоқ А. Соҳибназаров. — Лекин бутун ишонч ва умидимиз «зангори кема»ларнинг ширинлиги юршига қаратилган. Областада 3 минг терим машинаси шарт кутиб турибди. Яна 30 та янги терим машинаси олинади. Ҳар бир терим машинаси билан 80-90 тоннадан кам пахта теримчилик ҳаракат қиламиз. 20-сентябрдан областа оммавий машина теримини бошлаб юбориш мўлжалланмоқда. Шу ҳисобда, бутун диққат-эътибор, областа бўйича ҳар кун 8-10 минг тонна пахта тайёрлаб, йиллик планини бир ойда — 20 сентябрга қадар эггалашга қаратилган.

Ҳа, навқирон Жиззах областининг пахтакорлари юбилей йилининг мўл ҳосилни ташвишида, жўшқин меҳнат кучида яшаб олган интилоқдалар.

Ш. УБАЙДУЛЛАЕВ,
Н. МИРЗАЕВ,
«Совет Ўзбекистони» махсус мухбирлари.

Янқабоб районидagi «Коммунизм» колхозини областада биринчи бўлиб машина теримини бошлаб берди. Колхоз пахтакорлари 900 гектар майдонда 35 центнердан хирмон кўтариладиган мўл ҳосил етиштирилди. Ҳосилнинг яримдан кўпроғи «зангори кема»ларда териб олиномокда. Суратда: (чапдан ўнғига) район партия комитетининг вакили И. Иброҳимов, Меҳнат Қизил Байроқ ордени кавалери Х. Тўхтаоров, колхоз партия комитетининг секретари М. Темуровлар пахтазорда. Н. Соҳибназаров фотоси, (ЎзТАТ).

Суратда: Сирдарё районидagi «Правда» колхозининг илгор сигир соғувчиси Уғлинол Анромова. У у з боқимдagi 25 бош соғин сигирининг ҳар бирдан 3 минг литрдан сут соғиб олишга қарор қилди. Ж. Тураев фотоси.

Суратда: Сирдарё районидagi «Правда» колхозининг илгор сигир соғувчиси Уғлинол Анромова. У у з боқимдagi 25 бош соғин сигирининг ҳар бирдан 3 минг литрдан сут соғиб олишга қарор қилди. Ж. Тураев фотоси.

ЮБИЛЕЙ ЙИЛИ ХИРМОНИ УЧУН

Ўзбекистон ССР районлари бўйича пахта тайёрлашнинг бориши тўғрисида шу йил 16 сентябрга бугагача маълумот		НАМАНГАН ОБЛАСТИ	
(Биринчи стун — районлар; иккинчи стун — мавсум бошидан бери тайёрланган пахта)		Чуст	19,16
АНДИЖОН ОБЛАСТИ		Туракурган	14,60
Ленин	43,54	Косонсой	12,78
Андижон	33,08	Янгиқўрган	12,13
Хўжабод	32,10	Учи	11,18
Москва	26,24	Наманган	10,61
Пахтабод	25,59	Норин	5,86
Избоскан	23,17	Поп	5,11
Мархамат	21,00	Задарё	2,72
Жалолқудўқ	19,10	Учиқўрган	2,72
Балиқчи	16,73	ХОРАЗМ ОБЛАСТИ	
Кўргентепа	15,96	Хонка	6,27
Бўз	15,52	Хива	5,71
Комсомолобод	9,29	Шовот	5,17
ҚАШҚАДАРЕ ОБЛАСТИ		Янгиқариқ	5,00
Янқабоб	36,29	Богот	4,73
Китоб	33,97	Ҳазорасп	4,64
Шахрисабз	33,16	Урганч	4,54
Чироқчи	30,15	Кўшқўллар	4,44
Ғузор	25,98	Гурлан	3,58
Қамаш	17,68	ҚАССР	
Ульянов	14,22	Хўжайли	6,08
Косон	9,95	Тўртқўл	4,61
Қарши	8,03	Беруний	3,67
СУРХОНДАРЕ ОБЛАСТИ		Амударё	3,48
Сариосиё	25,27	Кўнгрот	3,22
Шеробод	23,42	Нучус	2,84
Денов	22,41	Ленинобод	1,77
Жарқўрган	21,80	Шуманай	1,68
Шурчи	20,56	Неғайли	1,37
Термиз	20,21	Чимбой	1,26
Гагарин	11,03	Тахтақўллар	1,26
ФАРҒОНА ОБЛАСТИ		ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ	
Қува	23,80	Янгиқўл	6,27
Тошлоқ	20,79	Бенобод	4,35
Охунбобоев	20,63	Чиноз	4,06
Бағдод	20,59	Бўка	3,33
Киров	17,53	Пискент	3,04
Риштон	16,42	Юрчи Чирчиқ	1,64
Ленинград	13,75	Урта Чирчиқ	1,32
Бувайда	12,73	Оңқўрган	1,23
Қувасой шаҳри	10,21	Кўя Чирчиқ	0,17
Оғташ	9,94	ЖИЗЗАХ ОБЛАСТИ	
Ўзбекистон	9,57	Жиззах	9,64
Фрунзе	7,17	Ғаллаорол	1,97
Фаргона	6,73	Дўстлик	0,13
БУХОРО ОБЛАСТИ		СИРДАРЕ ОБЛАСТИ	
Шофирмон	20,29	Ворошилов	4,67
Ромитан	17,27	Гулiston	3,34
Свердлов	14,33	Сирдарё	3,17
Кизилтепа	13,67	Бобот	2,19
Олёт	12,42	Янгиер	0,90
Коркўрт	12,42	Ильич	0,22
Ғиндуван	11,96	Оқ олтин	0,10
Бухоро	11,81	САМАРҚАНД ОБЛАСТИ	
Когон	11,54	Пахтачи	2,87
Вобнент	8,79	Қўтаққўрган	2,62
Навоия	4,86	Хатирчи	1,78
		Иштихон	1,53
		Инарпай	1,45
		Пайкент	1,22
		Пастдарғом	0,85
		Жонбой	0,18

МАШИНА ТЕРИМИ- ИШ УНУМИ

БУХОРО, [«Совет Ўзбекистони» мухбири]. Бухоро области колхоз ва совхозларида пахта йигим-терими кун сайин авж олдирилмоқда. Област меҳнатчилари республикамизнинг олтин тўйи шарафига она-Ватанга 500 минг тонна оқ олтин етказиб бериш учун бутун куч-имкониятларини ишга солимоқдалар.

Областининг жанубидagi Қоракўл райони хўжаликларида машина терими бошланди. Ленин номи колхоз механизаторлари бу хайрли ишга биринчи бўлиб киришдилар. Сифатли дефолиация қилинган пайкаларда «зангори кема»лар суза бошлади. Терим машиналарининг энг яхши тажрибали механик-ҳайдовчилар меҳрилик билан бошқармоқдалар. Абдулла Санов, Сайид Жумаев, Носир Соттиев каби меҳнат-ҳайдовчилар «Ўзбекистон» маркали терим машинаси билан кунига 8-10 тоннадан ошириб оқ олтин терилди. Машина терими тўғрисида колхознинг Б. Зокиров бошлиқ бригадаси давлатга йиллик планини 10-12 проценти миқдорда пахта топиришига эришди. Хўжаликнинг Р. Сироков, Н. Каримов бошлиқ бригадаларида ҳам машина теримига киришди. Колхоз далаларида ҳозир 4 «зангори кема» ишлаб турибди. Янги кунларда уларнинг соми 20 тага етказиларди.

— Бу йил теримини энг қисқа муддатларда ўтказамиз, — дейди колхоз раиси Я. Сарарова, — бугун-эрта ҳамма терим машиналари ишга туширилади. Йиллик пахта топириши плани 20 иш кунинда бажариларди. Ҳосилдорликни 35 центнерга етказиш юзасидан олинган социалистик мажбуриятимизни 10 октябрга бажарамиз.

«Москва» колхозининг Замонбобо массивига туташиб кетган кенг пахтазорларида ҳам «зангори кема»ларнинг гуруллаган овози эшитилиб турибди. Хўжалик механизаторлари машина теримига пухта тайёрлик билан киришдилар. 40 га яқин трактор тежежаси, мавжуд терим агрегатлари сифатли ремонтдан чиқарилди. Йул ва кўприклар созиладди.

Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган механизатор Р. Имомов ўзи бошқарётган терим агрегати кунига 13-15 тоннага етказиб оқ олтин термоқда. И. Олтин, И. Бозоров, М. Яхшиев сингари меҳнатчилар бугун кечгача, эртага бугунгидан кўпроқ оқ олтин тўкишга интилоқдалар. Машиналар қурасти тўғрисида, халқнинг бахт-саодати ҳақида гамоҳурлик қилаётганлигининг натижасидир.

Район хўжаликларида Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йилги шарафига она-Ватанга 46 минг тонна пахта етказиб бериш, яъни ҳосилнинг 19 минг тоннасини машиналарда териб бердилар. Бунинг учун Қоракўл район далаларида 160 та терим агрегати, 300 дан ортиқ трактор тежежаси бор.

Район партия, совет ташкилотлари, кишлоқ хўжалик оғирларининг ходимлари, «Узсхлохтехника» райони бирлашмаси мутахассислар машина теримини уюштириш билан ўтказиш учун барча имкониятларини ишга солимоқдалар.

РАВНАК ЙУЛИДА

16 сентябрь эртапа москваликлар сержуёш Молдавиянинг вакиллари — депутатлар ва болгонлар, республика тарихан қисқа бир муддатда босиб ўтган йўлини социалистик илқимий тўзимсиз кўп асослар майдонда ҳам босиб ўталомаган бўлур эди.

Советлар мамлакатидagi барча республикаларнинг қардошлари иттифоқи, ўзаро ердик, муштаким иқтисодий алоқалари ва кооперация Молдавиянинг равақ толдирувчи энг мухим омилиди. Юбилей виставкасининг материалларида делегация аъзоларининг нутқларида мамлакатнинг социал-иқтисодий қаратилган аjoyиб маршрутлар тўғрисида хикоя қилинади. Молдавияга тошқўрмиш аяроқ Украинадан келтирилади; брок, тахта, Россия Федерациясининг шимолий-ғарбий ва марказий қисмидан келди. Қувурлар Донецк, Днестр иқтисодий райони, Закавказье, Уралдан келтирилади. Қозғонистон эса рангли металл юборувчи асосий республика бўлиб қолди. Завад машина ускуналари Россия Федерациясининг марказий районлари, Украина, Поволжидан келтирилмоқда. Вионочилик саноати машина ускуналари Кавказдан, кенд индустрияси, машина ускуналари жануб-ғарбий районлардан келтирилмоқда.

Совет ҳокимияти ССРдаги барча қардор қўриб қолмай, улғайра хилма-хил махсулотлар юборишни муттасил қўлайтириб бермоқда. Бу ерда етиштирилётган озин-овкат махсулотларининг яримдан ошгани мамлакатнинг қарийб ҳамма иқтисодий районларига юборилмоқда.

Республика меҳнатчилари, деб таъкидлади делегация аъзолари, тўққизинчи беш йиллик белгиовчи йили планини ва умуман бутун беш йиллик планини муваффақиятли бажариши уларнинг яқин вақт ичидagi вазифалари деб билинади. Бунинг учун ҳамма замин бор. Республика саноати етти ойлик программалик муддатдан илгари бажарди. Колхозлар ва совхозлар кишлоқ хўжалик экинларидан мўл ҳосил етиштирилди. Улар деҳқончиликни ва хўжалик махсулотларини давлат харид планини бажарат бажариш мажбуриятини олдлар.

Молдавия ССР кунларининг очилишига бағишланган матбуот конференциясида таъкидлангандек, республика тарихан қисқа бир муддатда босиб ўтган йўлини социалистик илқимий тўзимсиз кўп асослар майдонда ҳам босиб ўталомаган бўлур эди.

Советлар мамлакатидagi барча республикаларнинг қардошлари иттифоқи, ўзаро ердик, муштаким иқтисодий алоқалари ва кооперация Молдавиянинг равақ толдирувчи энг мухим омилиди. Юбилей виставкасининг материалларида делегация аъзоларининг нутқларида мамлакатнинг социал-иқтисодий қаратилган аjoyиб маршрутлар тўғрисида хикоя қилинади. Молдавияга тошқўрмиш аяроқ Украинадан келтирилади; брок, тахта, Россия Федерациясининг шимолий-ғарбий ва марказий қисмидан келди. Қувурлар Донецк, Днестр иқтисодий райони, Закавказье, Уралдан келтирилади. Қозғонистон эса рангли металл юборувчи асосий республика бўлиб қолди. Завад машина ускуналари Россия Федерациясининг марказий районлари, Украина, Поволжидан келтирилмоқда. Вионочилик саноати машина ускуналари Кавказдан, кенд индустрияси, машина ускуналари жануб-ғарбий районлардан келтирилмоқда.

Совет ҳокимияти ССРдаги барча қардор қўриб қолмай, улғайра хилма-хил махсулотлар юборишни муттасил қўлайтириб бермоқда. Бу ерда етиштирилётган озин-овкат махсулотларининг яримдан ошгани мамлакатнинг қарийб ҳамма иқтисодий районларига юборилмоқда.

Республика меҳнатчилари, деб таъкидлади делегация аъзолари, тўққизинчи беш йиллик белгиовчи йили планини ва умуман бутун беш йиллик планини муваффақиятли бажариши уларнинг яқин вақт ичидagi вазифалари деб билинади. Бунинг учун ҳамма замин бор. Республика саноати етти ойлик программалик муддатдан илгари бажарди. Колхозлар ва совхозлар кишлоқ хўжалик экинларидан мўл ҳосил етиштирилди. Улар деҳқончиликни ва хўжалик махсулотларини давлат харид планини бажарат бажариш мажбуриятини олдлар.

Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йилги арафасида республика кишлоқ хўжалигининг меҳнатчилари Ватанга 5 миллион тонна пахта топиришига, деб берган ваъдаларини бажариш учун ҳамма куч-қувватларини сарфлагилар. Далаларда терим қизиб кетди, ҳозирги кунда пахтакорларнинг бутун ҳаёти дала шипонларида ўтмоқда. Дала шипонларининг аҳволи тўғрисида гамоҳурлик биринчи даражали аҳамиятга молик вазифадир. Уни ҳал этишда медицина ходимлари, санитария хизмати аниқ қатнашмоқда.

Республикада уч миллион тоннадан зиёд пахтаини машинада териб олиш мўлжалланган. Шипонлари, механизатор теримда ҳал этувчи роль ўйнайди. Медицина хизмати механизатор меҳнати гична шароитлари назорат этиб турилишини таъминламоқда, уларга сифатли овқат берилишини таъминлаш эътибори керак. Соғлиқни сақлаш органлари, қаншлоқ районларининг санитария эпидемиология хизмати, участка касалхоналарининг врачлари, санитария врачларининг ердиклариди аввало дала шипонларида овқатланганини таъминлаш билан боғлиқ бўлишлари керак. Мавсумнинг бошқа-яшилларида буюмларнинг оватланиши, уларни янги, сифатли, юксак калорийли озин-овкат билан таъминлаб туришга жиддий эътибор берилиши керак. Теримчиларни тоза ичимлик суви билан таъминлаш ҳам пахта

ПАХТАКОРЛАРИНИ СИҚАТ-САЛОМАТЛИГИГА ДИҚҚАТ-ЭЪТИБОР

ПАХТАКОРГА МАДАДКОРМИЗ

Дала шипони пахтакорини иккинчи уйдир. Даладаги меҳнат унумдорлиги ҳамда деҳқоннинг сиқат-саломатлиги дала шипонининг яхши бўлишига, бу ерда маданий-оммавий тадбирлар ўз вақтида ўтказиб турилишига, ишларининг нормал оватланиши ва ҳордиқ чиқариши қандай ташкил этилганлигига, санитария-оқартув ишларининг даражасига қўл яратдан боғлиқдир.

Ўзбекистон ССР Соғлиқни сақлаш вазирлигининг пахтакорларга медицина-санитария хизмати кўрсатиши янада яхшилаш мақсадида терим кампанияси вақтида мўлжалланган планини тасдиқлади. Бу план давлат санитария назорати ва иқтисослаштирилган медицина ердикини қўлайтириш борасида бир қанча амалий чоралар ўтказилиши кўзда тулади.

Пахта терими мавсумида Тошкент шаҳри ва области марказларининг медицина ходимлари

қилшоқ врачларига қўл малакали ердик кўрсатадилар. Шаҳарлар ва район марказларида неча юзлаб врачлар ва ўрта малакали медицина ходимлари қилшоқларга юборилмоқда.

Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йилги арафасида республика кишлоқ хўжалигининг меҳнатчилари Ватанга 5 миллион тонна пахта топиришига, деб берган ваъдаларини бажариш учун ҳамма куч-қувватларини сарфлагилар. Далаларда терим қизиб кетди, ҳозирги кунда пахтакорларнинг бутун ҳаёти дала шипонларида ўтмоқда. Дала шипонларининг аҳволи тўғрисида гамоҳурлик биринчи даражали аҳамиятга молик вазифадир. Уни ҳал этишда медицина ходимлари, санитария хизмати аниқ қатнашмоқда.

БУЮК ГАЛАБАНИНГ 30 ЙИЛЛИГИГА

ХАРБИЙ — ВАТАНПАРВАРЛИК МАВЗУСИНИ ЭНГ ЯХШИ ЕРИТГАНЛИК УЧУН КОНКУРС

Совет ҳақи, унинг шонли Куролли Ичкилар, бутун прог्रेसив инсоният ҳаётида муҳим сана — фашистлар Германияси устидан қозонилган Галабанинг 30 йиллиги байрами қилништи келмоқда. СССР Журналистлар союзи раҳбарлиги, Совет Армияси ва Харбий-Девиз Флотини Бош сибейи бошқармаси ҳамда СССР ДОСААФ Марказий Комитети республика ўлка, область, шаҳар ва район газетларида, телевидение ва радио эшиткичларида харбий-ватанпарварлик мавзусини энг яхши ёритиш учун конкурс эълон қилди.

Социалистик Ватанини дешишча ҳимоя қилиш гоҳлари, КПСС XXIV съездининг мамлакат мудоаа қудратини мустаҳкам-

лаш, граждандар ва Улуғ Ватан урушлари йилларида совет жанчилари — барча миллат вакилларининг қаҳрамонлик жасоратини пропаганда қилиш, армия ва флот шахсий составининг ҳаёти, ўқиши ва хизмати, харбий бўлимларга ишлов чинарши ҳамда бошқа коллективларнинг оталик ердами, маҳаллий партия, совет, комсомол органлари, ДОСААФ ташкилотларининг ёшлари Совет Армияси сарфида хизмат учун тайёрлаш бўйича фаолиятларини кўрсатиш мавзуси — конкурсда иштирок этувчи газета редакциялари, телевидение ва радионинг иштини баҳолашда асосий ўринни тутди.

Харбий ватанпарварлик мавзусини энг яхши ёритганлик учун 39 та мукофот белгилан-

ди. Хар бири 400 сўмдан тўртта биринчи, хар бири 300 сўмдан 12 та иккинчи, хар бири 100 сўмдан 23 та учинчи мукофот бор.

Республика, ўлка ва область журналистлар ташкилотлари конкурс шартларини қўйишда, Улар мукофотга номзод қилиб таллаб олинган материаллари 1975 йилнинг 1 мартига қадар конкурснинг марказий бюросига тақдим этилади. Галаба байрами — 1975 йилнинг 9 май кунинда кўрик натижалари аён бўлади.

Материаллар «Конкурсга» белгиси билан қуйидаги адресга жўнатилди: Москва, Мир проспекти, 30, СССР Журналистлар союзига.

Ўзбекистонда ССР халқлари санъати фестивали давом этмоқда

Ўзбекистонда ССР халқлари санъати фестивали давом этмоқда

АХБОРОТ: ЯНГИЛИКЛАР, ХАБАРЛАР

Пойтахт қурилишларида ХОВЛИ ТҮЙЛАРИ

Юнусобод ва Чилонзор массивларида тўртта янги уй фойдаланишга топширилади. Юбилей арасида 200 дан зиёд бахтиёр оила бу уйларида ҳовли тўйлари ўтказди.

Меҳнат Қизил Байроқ ордени 159-қурилиш трестига қарашли 9 бошқарма коллектив Юнусободда қурган тураржой биноларининг сони ўн тасдан ошди. Қурилишга ишлаб чиқаришнинг янги усулларини жорий этиш ва меҳнат унвдорлигини ошириш бу муваффақиятнинг омил бўлди.

Социалистик мусобақада С. Каримов етакчилигидаги комплекс бригада аъзолари пешадамлиқ қилмоқда. Уларнинг Юнусободдаги «А» микрорайонда қурган

32 квартиралы уй давлат комиссияси томонидан яхши баҳоленган. Шуниси қувонарлики, бино муддатдан 20 кун олдин фойдаланишга топширилди.

Чилонзорнинг «Д» микрорайонидagi уйлари эса, Тошкентдаги 1-ўйсоали комбинатнинг 26-қурилиш бошқармаси барпо этган. Қурувчилар иккита 72 ва битта 48 квартиралы тураржой биносини тез ва саз қўлдан чиқариб, 7 минг сўм маблағни иқтисод қилишига эришдилар.

ТЕЛЕМАРКАЗ БУЎЁДКОРЛАРИ

«Ўзбекистон телестудияси курсатади» — Ана шу сўзлар ҳаммага таниш. Ҳақиқатан ҳам, Тошкент телестудиясининг эшиткичларини бугунги кунда республикамиз эмас, Урта Осиё, ҳатто Москва аҳолиси ҳам нуришга мўлласар бўлмоқда. Тошкент телестудияси учун янги марказнинг қулиш туширилиши эса томошбинларга қулайликлар яратди.

Бу объектда асосий пудрат ишлари ниҳоятга етказилмоқда. 11 «Висотгор» трести 75-қурилиш бошқармаси, бинокорлари учта катта эллик комплексни барвақт ишга туширишга аҳд қилишган. Прораб Г. Файзиев раҳбарлиги қилуватган участка аъзолари, янги кез, намуна қўлидан ишламоқда. Коллектив ўтган ойда мўлжалдан 80 минг сўмлик кўп қурилиш монтаж ишларини амалга оширди. Т. Мирзаев, Э. Оразов, Т. Ис-

моилов сингари бинокорлар кундалик нормани 120-130 процент бажариб, ўз ҳамкасбларига намуна бўлишди.

Ердими пудратчи ташкилотчиларнинг ҳам иш суръати жадал «Гаштранспецстрой», «Термоизолация» ва пардозлаш трестлари эса телемарказда ободонлаштириш, пардозлаш ва электр линияларини ўтказиш сингари ишларини олиб бормоқда.

КИЧКИНТОЙЛАР УЧУН

Пойтахтнинг Боткин кўчасида янги боғча қад ростлади. Уни 3-қурилиш трестининг 3-бошқармаси азаматлари барпо этишган.

А. Отахонов раҳбарлигидаги комплекс бригада трестда биринчи катта Социалистик Меҳнат Қизил Байроқ ордени эълон қилишга ишломқда. Бинокорлар кейинги ойда янги 120 минг сўмлик зиёда қурилиш монтаж ишларини бажариб, мусобақадорлардан ўзб кетишди.

280 кичкинтойга мўлжалланган боғчада барча қулайликлар мавжуд. Кишки ва вази хоналар, спорт майдончаси ҳамда дам олиш заллари замонавий услубда жиҳозланган. Хозир бу ерда пардозлаш ишлари тугалланмоқда.

АХБОРОТ: ЯНГИЛИКЛАР, ХАБАРЛАР

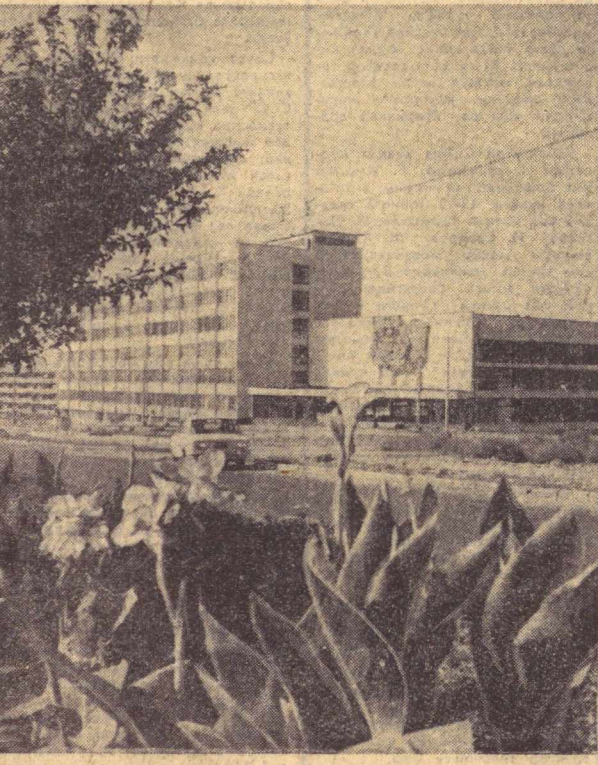
ЮЛДУЗГА «ТАРОЗИ»

Ленинградлик астрономлар Центавр юлдуз туркумида Омега нурравий тўпини ҳисил қилуви учун неча юз минг юлдузларни математик ҳисоб тарозисига қўйдилар. Улар шу юлдузлар туркумининг массаси афсонавий миқдорга етганини; Кувш массасидан бир триллион баравар ошганини аниқладилар.

Юлдуз астрономияси соҳасида танили мутахассислар — Ленинград Давлат университети, нинг ходимлари — профессор И. Ф. Огородников ва Е. В. Наумова ишлаб чиққан янги метод ердан бир неча еруглик йили олисдаги юлдузларни «тортиб кўришга» ердан берди. Курравий тўдалар тортиш майдонининг янги атрафдан ўтаётган юлдузлар харанат телигига ва траекториясига таъсир эффенти шу методга асос қилиб олинди. Мана шу ўзгаришлар анализ элекрон-ҳисоблаш машинасида бажаришган бир наҳча ҳисоб-итоблардан сўнг юлдуз тўпининг массасини гоҳда аниқ белгилашга имкон беради.

Центавр юлдуз туркумидаги Омега нурравий юлдуз тўпи энг танили ва бизга энг яқин юлдуз тўпларидан бири сифатида шундай ҳисобга тушган биринчи объект бўлди.

Н. КОНСТАНТИНОВ, (ТАСС мухбири), Ленинград.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР.

ДАВР БИЗНИНГ ТАҚДИРИМИЗДА

ХУНАРМАНД СУЛОЛАСИ

Хамро бувининг доғрути қақиди. Болалигимда қулоқчиликини ота-онамдан ўргана бошлаган эдим. Қалинлигимда қайнонам Шамси буви ўргатди. У бирим меҳрибон, дилкаш аёл эдикки, асти кўзевринг...

Хамро бувининг кўзларида устоз — ҳайомисига — меҳр тўла ва қалқиб кетди. Уртага яна савол ташладик.

— Дастлабки асаган қулоқ ишларингиздан сақланганми? — аста ўрнидан турди. Ичкарига бошлади. Муъжазига бу хона кўрғазмага қиёс қилгудек эди. Хамро буви дастлабки — бундан эллик йил ҳамаси муқаддам ва ҳозирги қилган ўйинчоқларини кўрсатаркан, унинг чехрасида зўр ҳаяжон балқиди. Ҳамро буви ва хунарига шунчалар меҳр-муҳаббат қўйган у. Булар Москва, Ленинград, Киев шаҳарларида номуёйиш қилинган. Канада ва Германия Демократик Республикасидаги кўчма кўрғазмаларда кўрсатилган. Хамро бувининг ижодий ишлаши, янги образлар яратиш устида олиб бораётган ишлари билан қиздик.

— Алоҳида устахонамиз ҳам борми? — Вой, бў-ў! Узр, азизларим, тандирим қизиб кетган кўрилади. Ленинги хиди келяпти...

Хамро буви ташқарига отилди. У қовлидаги чоғроқ сулува устига ўтириб, алланималарни ичкарига узагиб жойлай бошлади. Бу оддий «ер тандир» экан. Зувараси пайдан «пиштилган» қушчоқ, эчки, фил, от, туялар ва бошқа хилма-хил қушчалар уша ер тандирда бир неча соат тобланиди. Шундан сўнг тайёр бўлган сопол ўйинчоқларга турли нақшлар берилди. Ранг суртиб бўлади. Сейналландади.

Хамро бувининг ишчи жим туриб қузадики. Унинг ҳаракатлари аниқ: қўлининг бош бармоғи ҳам, кўрсаткич бармоғи ҳам, ўрта ва кичик бармоғи, ҳатто каттабармақ равои, пухта ҳаракат қилаётгани

шундақ сезилиб турарди. Хамро буви иш устида жиддий ўтиради. У еқ-бу еққа қармайди. Енидаги гилерга гап ташламайди. Хамрини бўлмайди. Эчки, идрок биолоғи анги шақо ва оброз яратди. Унинг бу хатти-харакатларини шоғирдлари — район лизерлар ўйининг қулоқчилиқ тўрагаи катнашчилари диққат билан қузагиб туришди. Зайнаб, Ҳолида, Раҳим, Муҳаммад сингари қишлоқ ўқувчилари Хамро бувининг энг яқин шоғирдлариди.

Хамро буви Ҳамро бувининг қайси ерида сополбоп туруп борлигини яхши билади. Биздан кингир-қийшқил урилган паҳса деворлар бузилётганда Хамро бувига хабар қилинади. У паҳсақинг қайси қисмида қанча ҳом аш сиқатида олиб қўйишни буюради. Шоғирдлар бу ишни бақонидил бажаришди. Фикри чарҳланётган еш усталар Хамро бувининг хунариданчилик соҳасидаги бой тажрибасини кўпроқ эғаллаб олишга интиломоқдалар.

Хамро буви Раҳимованинг хунариданчилик соҳасидаги фаолияти муносиб баҳоладди. У хозир СССР Рабсомлар союзининг аъзоси. Вобикент районидagina эмас, балки Бухоро областида ҳам унинг номини ҳурмат билан тилга олишди. Хамро бувининг қўлида сайқал тогган махсусотлар бутунитифоқ кўрғазмаларида, ҳатто чет элларда ҳам кенг намоёйиш қилинмоқда.

Уба қишлоғида хунариданчилик кўп. Уларнинг ҳаммасини Хамро бувилар сулоласининг ўзига ҳос давомий десак муболага бўлмайди. Хамро бувининг ўғил-қизлари, неваря, чеваралари халқ хунариданчилик йўлидан бормоқдалар. Улар ҳам билбалари, боболари катори санъат гузалликларини, ноёб асарларини кенг намоёйиш этишса, аяб эмас.

Т. НАЗИРОВ, «Совет Ўзбекистони мухбири»

Кунни неча пойтахтимидаги муҳташам Санъат саройида очилган СССР халқлари санъати фестивалида бир наҳча ансамбллар ҳам иштирок этмоқдалар. Суратда: ўзининг ранг-баранг концерт программаси билан мамлакатимизга доғруг тартатган Белоруссия ССР Давлат рақс-ансамблининг чиқиши. И. Глауберзон фотоси.

ЦИРК «ДУСТЛИК ҚАНОТИДА»

Тошкент цирки йна гаумула, шиб қолди. Янги мавсумда намоёйиш этилган дастлабки томошалар Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартияси ташкил тогган куннинг 50 йиллик юбилейига бағишланди. Цирк усталарининг катта программали чиқишлари шу кунларда республикамиз бўлаб давом этаётган СССР халқлари санъати фестивалига ҳамоҳанг бўлиб кетди.

Цирк коллективи ўз томошаларини «Дустлик қанотида» деб атади. Томошабинлар республикада кизмат кўрсатган артистлар Лопа Хужаева ва Ҳамин Зариповлар бошчилигидаги санъаткорлар чиқишлари олдичилар билан қаршиладилар. Лидия Монова билан Озарбайжон ССРда кизмат кўрсатган артист Хуррав Абдуллаев, украиналик Ольга ва Александр Черненколар, белорус цирки вакиллари Лариса ва Виктор Сунгуровларнинг гурупа бўлиб чиқишлари мухлисларда яхши таассурот қолдиришти. Ҳақода муваляқ ҳолда ўйин кўрсатуви молдавлик Марина Гордик, Тонкинстон ССРда кизмат кўрсатган артист Вячеслав Бехбудийларнинг чиқишлари қулоқчилиқнинг эътиборини қозонмоқда.

Республикамиз пойтахтида меҳмон бўлиб турган танили санъаткор, цирк устаси Юрий Дуровнинг ўғли Ю. Дурова номер берилиши ордатидаги қарсақил билан кутиб олинди. Унинг ўргатилган ҳайван ва паррандаларнинг энгил имо-ишора билан ҳайратомуз ўйинлар кўрсатиб, мухлисларни мамнун этмоқда.

Цирк артистларининг чиқишлари роари манада қизиқчи-масҳароболарнинг пайдо бўлиши залда утирганларнинг ичак узи нуглисиға сабаб бўлпти. Аиникса РСФСРда кизмат кўрсатган артист Андрей Николаевнинг ўтир хам ва юморга бой номерлари таҳсинига лойиқ.

— Биз республикамизнинг олтин тўйи ишониландиغان кунларда цирк ишказандарининг ранг-баранг программаси билан мамнун этишга ҳаракат қилмоқдамиз, — дейди Тошкент цирки директори Тўлкин Обидов. — Уйлабикимиз, томошаларимиз галабачан мухлислар олдига ўзига ҳос маҳорат кўриги бўлиб қолади.

ДИҚҚАТ: ЯНГИЛИК! ТЕЖАМЛИ ПЛАЗМОТРОН

Эстониялик физиклар плазма техникасига янги, янада самарали электр уюна эсадилар. Бу ишга қизиқиш натта, Чунки плазмотронларнинг «вазифалари» нунда кўп. Чўғ плазма жуда каттиқ металлларга ишлов беради, гранитни исади, кимё санютида жуда денг кўламда фойдаланилади. Лекин газни кўш юзидаги ҳароратга қадар қиздириб бера оладиган электр ўйинчоқ қилмоқ учун галати ток манбалари керак бўладикки, олимлар шундай манбалар яратиш устида ишломқдалар. Олимлар ҳозирга қадар ишлатилётган электр усуннада электр энергиясининг тахминан учдан бир хиссаси умунис ноубуд бўлишига алоҳида эътибор бериб қолдилар.

Эстония Фанлар академияси термо физика ва электр физика институтининг мутахассислари янги ток ўзгарткич ишлаб чиқарди. У шундай ноубудгарчиликларни минимум даражага қамайтирди.

ТАСС мухбири, Таллин.

Редактор ўринбосари
Ж. ЖАБОРОВ.

Спорт. Спорт. Спорт.

ФУТБОЛ. Олий лига команда ларининг навбатдаги тур учрашуварларида қўлдан бери пешадамлики бой бермай келётган киевлик динамочилар кичкинтой ўрини эғаллаб турган Одессанинг «Черноморце» командасини қабул қилдилар. Бу ўйинда динамочилар дарвозага қўш жабуосиз тўп киритиш билан галаба қилиб, ўз мавқеларини тағин ҳам мустаҳкамлаб олдилар. Тошкентнинг «Пахтакор» командаси футболчилари Донецьда меҳмон бўлишди. Махаллий «Шахтёр» коллективи билан ўтказилган бу ўйинда пахтакорчилар ўз дарвозаларидан икки тўп ўтказиб юборишди. Қолган учрашуварларда қуйидаги ҳисоблар қайд қилинди: ЦСКА — «Аратар» — 0:1, «Спартак» — «Динамо» (Москва) — 0:0, «Торпедо» — «Зенит» — 2:1, «Карпат» — «Нистру» — 3:0, «Днепр» — «Динамо» (Тбилиси) — 0:0.

АЛЬПИНИЗМ. Ўзбекистонлик спортчилар Помир тоғининг энг баланд чўққиларини забт этидилар. Улар Ленин (7134 метр), Корженевская (7105 метр) ва Коммунизм (7495 метр) чўққиларига чиқиб, В. И. Ленин сурати туширилган эсдалик паҳвачани ўрнатдилар. Лавҳачада Ўзбекистон ССР герби билан биргә Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллик юбилейига бағишланган сўзлар ифода этилган.

ХОККЕЙ. «Известия» газетаси соврини учун ўтказилган халқаро турнирда совет терма командаси Финляндия хоккейчиларини 4:3 ҳисобида енгиб, олти имкониятдан 6 очко жағгардилар. Совриндорлик учун кураш келаси йилнинг мартгагача давом этказилади. СССР терма командаси ўртоқлик учрашуви ўтказиш учун Канадага йўл олди.

Олтин тўйга катта таразда кўраётган республикамизда Совет хонимияти йилларида пайдо бўлган шаҳарлар кўп. Кундан-кунга обод бўлиб, Тошкент областининг йирик шаҳарларидан бирига айланётган Олмалик замонавий нурикам бинолари, сўлим ва озода кўча ҳамда хибобилари, богроғлари билан акралиб туради. Шаҳар меҳнатнашлари Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартияси ташкилтогган куннинг 50 йиллиги шарафига ўтказилган социалистик мусобақада актив қатнашмоқдалар. Суратда: Олмалик шаҳрининг Ленин проспекти.

Г. Пун фотоси, (ЗТАП).

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БҮГҮН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 12.00 — МОСКВА. 18.05 — ТОШКЕНТ. 19.00 — Телефильм. 19.10 — «Прогресс» программаси. 19.40 — «Ахборот». 19.55 — Ленин юбилейига бағишланган санъат телефильми. Москва. 20.40 — «Ахборот». 21.00 — Пахтазор — мардлар майдони. 22.00 — «Вакт». 22.30 — Ота-налар университети. 23.00 — Совет киноси усталари. Е. Копелян. ИККИНЧИ ПРОГРАММА. 11.00 — ТОШКЕНТ. 18.55 — МОСКВА. 19.05 — Мультифильм. 19.15 — Коцерт. 19.55 — ТОШКЕНТ. Хужжатли кино акрали. 20.40 — Ер кувраси шахсан ўзинга тегсин (бадий фильмнинг 2-серияси). 22.00 — Телефильм. 22.30 — Коцерт. УЧИНЧИ ПРОГРАММА. 19.00 — Тошкент янгиликлари. 19.15 — Иллий-оммабоп фильм. 19.30 — Ҳукумат сўзгуварлари. 20.40 — Коцерт. 21.10 — Кул тубидаги ҳазина (бадий фильм).

ТЕАТР

НАВОНИ НОМЛИ ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 17/IX да Севи ва қилч, 18/IX да Травната, 19/IX да Севилья сартароши.

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 17/IX да Парвоз, 18/IX да Ошомдан тушган, 19/IX да Комиссия.

МУҚИМИН НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 18/IX да Ҳижрон, 19/IX да Ҳалима (спектакллар неч соат 8 да бошланади).

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — «ДУСТЛИК ҚАНОТИДА» ЦИРК ТОМОШАЛАРИ (неч соат 7 ярмада).

КИНО

КИШКИ БИНОДА

Апачлар — НАВОНИ номли, «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ», «МОСКВА» (бундуз ва кечкурун), «СПУТНИК» (тоғ соатларда).

Эрта куннинг иссиқ кунлари — «ДРУЖБА» (тоғ соатларда).

Анжелена — фаршталар маликаси — «НУКУС» (бундуз ва кечкурун).

ЭГИ БИНОДА

Апачлар — ФЕСТИВАЛЬ.

ТОШКЕНТ ТЎНИМАЧЛИК ВА ЕНГИЛ САВАТ ИНСТИТУТИ

вакант вазифарга

КОНКУРС

ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

нафара доцентлари: электротехника, тоғали материалларнинг механик технологияси, машина деталлари, чет тиллари, теплотехника, меҳнат муҳофазаси, чары буюмлар технологияси, фалсафа (таълим убади гилнада сиб борилди), сибейи итисод.

нафара катта ўқитувчилари: жимеоний тарбия, атоматика, рус тили, тикун буюмлари технологияси, тригонал ишлаб чиқариш, чпак технологияси, иллий коммунизм (таълим ўзбек тилида олиб борилди).

нафара ассистентлари: паҳта дастлабки ишлаш, иллий коммунизм (таълим ўзбек тилида олиб борилди), олий математика (таълим ўзбек тилида олиб борилди), пахтани — йигирчи, тўқувчилик, жимеоний тарбия, чет тили, ҳисоблаш математикаси, электротехника, физика (таълим ўзбек тилида олиб борилди), тикун буюмлари технологияси, рус тили, машина деталлари.

МАРҲУЛОН УМУМИН

ТЕХНИКА ФАКУЛЬТЕТИ

ВЭНИЧА:

Физика, кизма геометрия ва чпачачилик.

КОНКУРС МУДДАТИ — ЭЪЛОН ҚИЛГАН КҮНДАН БОШЛАБ БИР ОЙ.

Хунарилар қуйидаги адресга юборилсин: Тошкент шаҳар-ТСП, Горбунов кўчаси, 5-уй.

В. П. ЧКАЛОВ НОМИДАГИ

ТОШКЕНТ АВИАЦИЯ ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАСИГА

Ешларни насбини танлаш ва насбини ориентациялиқ қабилетиға меҳнат психологияси бўйича психолог ва социолог

КЕРАК

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Пролетар кўчаси, 4-уй — Аҳолини ишга жойлаштириш ва информация бюроси.

Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалик министрлиги Самарқанд қишлоқ хўжалигини меҳнатийлаштириш техникумининг директори, 1948 йилдан бери КПСС аъзоси

Ислам Раҳимович

ИСТАМОВНИНГ

вафот этганини чуқур қаьғу билан бидирди ва марҳумнинг оила аъзоларига таъзия наҳор қилди.